

Uchwała Nr 4200/III/216/2022

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 17 października 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości wykupu przez Miasto Zabrze obligacji komunalnych na łączną kwotę 20.000.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634) III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o możliwości wykupu przez miasto Zabrze obligacji komunalnych na łączną kwotę 20.000.000 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :

Opinia o możliwości wykupu obligacji przez Miasto Zabrze została wydana w oparciu o materiały obrazujące aktualną sytuację finansową miasta oraz prognozę sytuacji w okresie obejmującym wykup zobowiązania.

Podstawą emisji obligacji jest uchwała Nr LIV/786/22 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 września 2022 roku w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i wykupu obligacji komunalnych, które Miasto Zabrze zamierza wyemitować w 2022 roku w wysokości 20.000.000 zł. Zgodnie z tą uchwałą, miasto wyemituje 2.000 obligacji o wartości nominalnej 10.000 zł każda, na łączną kwotę 20.000.000 zł. Obligacje zostaną wyemitowane w 2022 roku w następujących seriach:

- seria G2022 na kwotę 7.000.000 zł nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 roku,
- seria H2022 na kwotę 7.000.000 zł nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 roku,
- seria I2022 na kwotę 6.000.000 zł nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 roku.

Środki uzyskane z emisji obligacji zostaną przeznaczone na utrzymanie poziomu wydatków majątkowych zaplanowanych w budżecie Miasta Zabrze w 2022 roku poprzez sfinansowanie

planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych.

Wykup obligacji nastąpi po upływie:

- 8 lat od daty emisji dla obligacji G2022 tj. w 2030 roku,
- 9 lat od daty emisji dla obligacji H2022 tj. w 2031 roku,
- 10 lat od daty emisji dla obligacji I2022 tj. w 2032 roku.

Spłata zobowiązań wynikających z emisji obligacji następować będzie z dochodów własnych Miasta Zabrze pochodzących z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych lub z dochodów z majątku oraz przychodów.

Opinia o możliwości wykupu obligacji została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Miasta Zabrze, w wyniku której ustalono, co następuje:

Budżet na 2022 rok (po zmianach) zakłada:

- dochody w wysokości 1.164.524.822 zł,
- wydatki w wysokości 1.308.364.267 zł,
- deficyt wynoszący - 143.839.445 zł,
- przychody w wysokości 191.365.286 zł (w tym: przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych 90.000.000 zł, przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym 401.850 zł, z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach 25.949.809 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków 13.559.915 zł, z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy 61.453.712 zł),
- rozchody w kwocie 47.525.841 zł (w tym: spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów 2.725.841 zł, spłaty otrzymanych zagranicznych pożyczek i kredytów 600.000 zł wykup innych papierów wartościowych 44.200.000 zł).

Budżet na 2022 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634). Także w kolejnych latach relacja ta ma zostać zachowana.

W uchwale Nr XLI/680/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie budżetu miasta Zabrze na 2022 rok, po dokonanych zmianach, ustalono limit zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych w wysokości 90.000.000 zł. Kwota emitowanych obligacji będących przedmiotem niniejszej opinii wyczerpuje określony limit.

Rada Miasta Zabrze podjęła również uchwałę Nr XLI/681/21 z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2022-2048. W wieloletniej prognozie finansowej (po zmianach) zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi dotychczas zaciągniętych zobowiązań a także wykup obligacji, którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty zobowiązania oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań. Ponadto w całym okresie objętym prognozą, tj. w latach 2022-2048, budżet miasta mogą obciążyć potencjalne spłaty z tytułu udzielonych poręczeń.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym

oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Przy opiniowaniu Skład Orzekający uwzględnił sposób ustalenia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w sposób wynikający ze stanu prawnego oraz wzoru wieloletniej prognozy finansowej obowiązującego w dniu podjęcia uchwały o emisji obligacji. Dokonując analizy kształtowania się tej relacji Skład Orzekający stwierdził, że dla Miasta Zabrze, w latach 2030-2032, tj. w latach wykupu obligacji będących przedmiotem niniejszej opinii, planowane obciążenie spłatą długu jest w każdym roku niższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty, ustalony dla tego roku.

Obciążenie spłatą długu kształtować się ma w tym okresie następująco:

- w 2030 roku wyniesie 5,45% przy maksymalnym możliwym poziomie 13,43%,
- w 2031 roku wyniesie 5,16% przy maksymalnym możliwym poziomie 13,71%,
- w 2032 roku wyniesie 4,79% przy maksymalnym możliwym poziomie 13,99%.

Relacja ta powinna także zostać zachowana w latach 2022-2029, przy czym należy zwrócić uwagę, że w 2023 roku obciążenie spłatą długu wynosić będzie 11,73% przy maksymalnym dopuszczalnym 11,74%, a więc znajdować się będzie na granicy wielkości określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Jednocześnie Skład Orzekający zwraca uwagę, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964) w latach 2023-2025 relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, może być niezachowana w latach 2023–2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. W ocenie Składu Orzekającego, na dzień sporządzania niniejszej opinii, planowane zadłużenie Miasta Zabrze nie powinno przekraczać progu określonego w przywołanym wyżej przepisie ustawy z 15 września 2022 r.

Pomimo powyższego, Skład Orzekający ocenia wykonane i planowane zadłużenie Miasta Zabrze jako wysokie. Na dzień 30 czerwca 2022 r. zadłużenie Miasta ustalone wg sprawozdania Rb-Z wynosiło 734.025.730,08 zł, co stanowiło 65,6 % dochodów planowanych na 2022 r. Zaciągnięcie zobowiązania zwrotnego stanowiącego przedmiot niniejszej opinii spowoduje jego dalszy wzrost. Miasto Zabrze prognozuje, że dług osiągnie najwyższy poziom na koniec 2022 r. i wyniesie 747.679.151,00 zł. Wysokie i wzrastające zadłużenie powoduje, iż wydatki na jego obsługę (odsetki) stanowią istotne obciążenie budżetu Miasta. Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową Miasta Zabrze, według zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii, wydatki na obsługę długu Miasta w kolejnych latach budżetowych będą wynosiły: w 2023 r. – 34.132.117 zł, w 2024 r. – 33.551.722 zł, w 2025 r. – 32.331.095 zł.

Na podstawie art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2500), dodanego ustawą z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1927) w latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. Skład Orzekający, na dzień wydawania

opinii, nie dysponuje przesłankami pozwalającymi na stwierdzenie, że zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania z tytułu emisji obligacji może zagrażać realizacji zadań publicznych przez Miasto Zabrze w roku budżetowym oraz latach następnych, jakkolwiek dalsze utrzymanie tendencji wzrastającego zadłużenia oraz kosztów jego obsługi, stanowi podstawę wyrażenia przez Skład Orzekający zaniepokojenia czy takowe zagrożenie nie wystąpi w przyszłości.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł jak w § 1.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

**Przewodnicząca
III Składu Orzekającego**

Teresa Jarczyk